

Տարեկան գինը 10 ռուբլի, կես տարվանը 6 ռուբլ. Առանձին համարները 7 կոպեկով.

ՄՇԱԿ

Խմբագրությունը բաց է առաւօտեան 10—2 ժամ (բացի կիրակի և տօն օրերէն).
Յայտարարութիւնը ընդունում է ամեն լեզուով.
Յայտարարութիւններէ համար վճարում են իւրաքանչիւր բառին 2 կոպեկ.
Տ է Լ Է Ք Օ Ն № 253.

Հ Ի Մ Ն Ա Վ Ի Ր Գ Ր Ի Գ ՈՐ Ա Ր Շ Ր ՈՒ Ն Ի

ԲՈՂԱՆԳՆԻՍԹՐՈՒՄ

Հեռագիրներ.—ՆԵՐՒԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ. Օրէցօր. Մատենադարան. Նամակ իրարմէջ. Ներքին լուրեր.—ԱՐՏԱՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ. Վերջին տեղեկութիւններ. Մակեդոնիա. Նամակ Թիւրքիստանէ. Նամակ Անգլիայէ. Նամակ Պարսկաստանից. Թիւրքացի զօրք. Արտաքին լուրեր.—ԻՍՏԱՆԻ ԼՈՒՐՆԵՐ.—ՀԵՆՈՒՎԻՆԵՐ.—ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ.—ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ. Նամակ Մոսկուայից.

Հ Ն Ո Ա Վ Ի Ր Ն Ե Ր

(Ուղեւոր գործակալութեան)

Կ. Պոլիս, 16 օգոստոսի: Կրկնվայ անհարգութիւններէ ժամանակ, Պերայի ոտակաւորներու մօտ, մի տանից հայերը գլխէն ուռեց, որով սպաննեցան վեց ժամադրանքներ և մի քանիսը վերադարձան: Ուրիշ տեղերում էլ ուռեցեր են զայնք: Հայերը կրակ էին անում ոտակաւորներու և զօրքերի դէմ Օսմանեան բանակից և միւս սահմանակից աներից, նոյնպէս և Ղազախի աներից: Այժմ հաստատված է, որ անհարգութիւնները սարքեցին հայերը՝ օտար միջամտութիւն առաջ բերելու համար: Արդէն մի քանի օր տարածված էին լուրեր, թէ հայկական կոմիտեան ինչ որ բան է սարքում երիտասարդ թիւրքերի կոմիտեան հետ միասին, բայց այլ բերքի համար չէին ընդայն: Երկի բոլոր պետութիւններէ դեսպանները ստացան հայկական կոմիտեանի նամակներ, որոնք հաղորդում են ստանալիս բոլոր զործողութիւններէ մասին:

Վիւնցեան զորքը անհարգութիւնները շատ չէ վնասվել: Այսօր վերապահում են զօրքերը: Երեկ անհարգութիւններ տեղի ունեցան նոյնպէս և Սամաթիայում ու Ենի-Ղափուի մէջ. զրանք էլ հայերի սարքածն էին: Որբան յայտնի է, զի շեք բաւական խաղաղ է անցել: Մի քանի տեղ հրացաններ էին արձակում: Ոտակաւորները հեռու և հեծեալ զօրքերի հետ գրաւել էր փողոցները: Մի քանի դեսպաններ պահանջատեղից զօրք հանեցին ափը, պաշտպանութեան համար:

Կ. Պոլիս, 17 օգոստոսի: Հրատարակված է հայոց պատերազմի անհարգութիւնները, որով բոլոր հայ յեղափոխականներին մերժում է երկրեցուց: Օգոստոսի 16-ին ուղեւոր դեսպաններու մօտ հրդեհ սկսվեց: Ուղեւոր պահանջում 30 դիմում նուազներ ափ իջեցրեց: Մագաղանները մեծ մասը վախճված է: Օգոստոսի 16-ին, առաւօտեան, մահմետական խուժանը Ստամբուլում, երկաթուղու կայարանի առաջ դանդաղ հրատարակում, սպանեց 21 հայ արհեստագործականի կրկններին:

Նի պաշտում, ստացվեց տեղեկութիւն, որ օսմանեան բանը զրաւած հայերը համաձայն են անձնատուր լինել այն պայմանով, որ իրանց թոյլատրվի հեռանալ Թիւրքիստանից: Վիւնցեան և Մակեդոնի քաղաք և բանակի պատահանով բանակցութիւններ սկսեցին անհարգութիւններ սարքողների հետ: Վերջիններս յայտարարեցին, որ զրաւել են բանը ոչ թէ այն մտքով, որ ցոյց անեն սուլթանի կամ բանակի դէմ, այլ բողոքելու համար պետութիւնների դէմ, որոնք թողել են հայերին ճակատագրի կամայականութեան: Կիւնիայի ուռեցրելու քաղաքը կը յանձնեն: Պայմանները ընդունվեցան: Ուշ գիշերով հայերը անձնատուր եղան Վիւնցեան և Մակեդոնի նրանց խաղաղ ստանալու զրաւումը, ուր նրանք անցկացրին զիշերը: Անդրկասկան պահանջում և թիւրքացի համարաւորները պահանջում էին զրաւումը: Մինչև այժմ անհարգելի է որոշել երեկ սպանվածների թիւը: Մեծամասնութիւնը հաշուում է այլ թիւը մի քանի հարիւր և մինչև անգամ մի քանի հազար մարդ: Գործա-Բախշի և Թօփ-Կանի մէջ դանդաղ փողոցներ տնտեսվում են պատերազմի դաշտին: Այսօր քաղաքը աւելի հանգիստ է: Կէսօրից յետոյ անհարգութիւնները կրկնվեցան: Ղազախի և Պերսիան զրաւել են զօրքերը: Հեծեալազօրքը պահանջում էր կազմած շրջապատում է փողոցներում: Մագաղանները փակված են:

Պարիզ, 18 օգոստոսի: «Temps» լրագրի հեռագրում են Կ. Պոլսից, օգոստոսի 16-ից, որ հանդուստները, որ միջազատաւորներ են առաւօտը, նորից կանգնելու պատրաստ են: Արիւնահինգ կոմիտեան Պերայի զլխուր փողոցում շարունակվում էին նաև երկիցներս: Չօրքերը անհարգելի հրացաններ էին արձակում անգէն հայերի

դէմ: Չօրքեր թիւը 2000-ից անց է: Անցեալ գիշերը կոմիտեան եղան մի քանի գիւղերում Բոսֆորի վրա:

ՆԵՐՒԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

Օ Ր Է 8 Օ Ր XXXVIII

«Աստուած բարի աջակցութիւն տայ»,—անուշա կը բացականքի մեր գիւղացին, երբ իմանայ ներքին զօրքերի միջխտութեան հարկահանութեան նոր ծրագրի մասին, որին նուիրված էր «Մշակ» անցեալ համարի առաջադրուղի: Հարկահանութիւն,—անշան, զուցե մինչև իսկ անմիտ բառ է այն երջանիկների համար, որոնք հարկ չեն տալիս, կամ որոնք գրգռանքը ոչինչ չեն գգում, երբ այնտեղից դուրս են գալիս մի քանի տասնեակ բողոքիչներ: Բայց չարբաշ, աղքատ, ծայրը ծայրին հասցնելու անկարող գիւղացու համար դա մի սոսկալի խօսք է, աւելի ահալի, քան ինքը դիւր, և աւելի սարսափեցնող, քան որ և է վարակիչ հիւանդութիւն:

Տեսել էք, ընկերացի, թէ ինչ պատկեր է ներկայացնում գիւղը, տարին երկու անգամ, երբ պէտք է գիւղական հարկերը հաւաքվեն: Կա առօրեայ կեանքի անախորժ տեսարաններից չէ, այլ մի քայքայիչ փաթիլով, որ անցնում է գիւղի վրայով և ետեկ թողնում արտասուք, քայքայված անասութիւն, ընդհանուր յուսաբեկութիւն:

Մեր գաւառներում, մասնաւոր որտեղ զեռ պարկական տիրապետութեան բարեբեր չեն անհետացել, որտեղ դեռ զբոխներ, կամ ւնկերիչ ձեռքեր հաստատ պահպանվում է ճիւղաւոր, մահալ կամ մարակը, ուր գէրբը դեռ

չառ փօքր (մարդիկ, օրինակ, փողոցի տիկնիւնների չափ), միաբան, առանց բեկի և ֆի և անորոշ:

Ֆրանսիացի լիւմիէր եղբայրների հարած կինեմատոգրաֆը ելքորոտախիսիսայի աւելի կատարեալ զօրք է: Նա առարկաները կարողանում է ցոյց տալ ընտանի մեծութեամբ և լիւմիէֆով ու աւելի որոշ, թէ ինչպէս պատկերը ձեռք առնելու դողդոջում է, առարկաները երևում են լուսանկարի միակերպ զոյնով: Կինեմատոգրաֆի մէջ կայծառ ելքորոտական լոյսը անցնում է արագ շարժվող (վերից ներքե) լուսանկարված ժապաւէնի միջով, բայց ձեռք ցոյց չեն տալիս ժապաւէնը, այլ լոյսը ժապաւէնի միջից անցնելով՝ ընկնում է մեծ էկրանի վրա, այնպէս որ դուք այդ էկրանը կազմող սպիտակ թաղանթաւ վրա տեսնում էք ժապաւէնի նկարները, բայց անհամեմատ աւելի մեծ դիրքով, և որովհետև ժապաւէնը շարժվում է շատ արագ, ուստի դուք էկրանի վրա տեսնում էք ոչ թէ առանձին դիւրեր, այլ կենդանի տեսարաններ:

Ինչպէս տեսնում էք, լիւմիէր եղբայրների գիւղը մոդական լապտերի կոմբինացիան է ելքորոտախիսիսայի հետ, և վերջինիս վերաբերմամբ առաջադիմութեան երկրորդ բայց է կազմում: Ուր կը յանդի այդ առաջադիմութիւնը, երկակայն անգամ զօրքար է: Կարելի է կարծել յամենայն դէպս, որ շուտով կինեմատոգրաֆին օգնութեան կը հասնի դուստուր լուսանկարչութեան ճանապարհի վրա և կատարելագործութեան ճանապարհի վրա է գտնվում:

Ոչ հրաշքերի դարը չէ անցել անցնում է միայն ազիտութեան դարը, որ լցնում էր աշխարհը հրէշներով ու հրաշքներով:

S. Յովհաննիսեան

Բ Ա Ն Ա Ս Ի Ր Ա Կ Ա Ն

ՆԱՍԱԿ ՄՕՍԿԱՍԻՅ

Օգոստոսի 10-ին

Կին և մատ օգրաֆը

Հրաշքերի դարն անցել է, ասում են: Երեկ ուրիշ կարծիք ունի նոր ժամանակների մասին այն աւարտանցին, որն Արտաքինի մօտ, գիշեր ժամանակ, առաջին անգամ տեսնելով երկաթուղու գնացքը և վերջապի տեղ ընդունելով նրան, դարձուրել է և վեց ամիս հիւանդ պատկեր: Ոչ իսկական հրաշքերի դարը նոր է սկսվում: Մարդկային յղովիտան հանձնարը արհամարհում է ժամանակը և տարածութիւնը. ֆօնօգրաֆը Թիֆլիսում վերադարձում է այն երգը, որ երգել է Մալիխին տարիներ առաջ Պետերբուրգում. տեղ և ֆօնի միջոցով ժամանակները խօսում են իրար հետ՝ մէկը Մոսկուայից, միւրը մօտ 3000 վերտահանութիւնից: չօրին լրժվում է և գերի է դառնում մարդուս հրամանին, ելքորոտականութիւնը թոյնում է լուրեր ովկիտանով վրայով Եւրոպայից Ամերիկա... Հրաշք աւմեն քաղում, հրաշք ամեն անկիւնում, նորանոր գիւտեր նոյնքան անսպասելի նոր սերնդի հասնումը, որքան հասարակ նամակի կատարած դերը այն վայրերում համար, որ չէր յանձնել իր տիրուհուն իր տիրող ուղարկում փողը և ընկնել էր գողութեան մէջ՝ հեռը բերած նամակի շնորհիւ: Յայտնի է, որ այդ վայրերին այնուհետև, եթէ կամենում էր ճանապարհին այնպիսի բան անել, որ պէտք է ծածուկ մնար իր տէրերից, ամեն անգամ, մեծ հողատարութեամբ ծածկում էր հետև ունեցած նամակը անգիր քարի տակ, որպէս զի նա չը կարողանար տեսնել իր արածը:

Այդ վայրերում դուրսնում մէջ կրկնի անուշառ և մեր գիւղացին, թէկուզ հէց նոյն աւարտանցին, եթէ նրան յանկարծ ցոյց տանք կին և մատ օգրաֆը, որ բողոքում է նոր գիւտ է և հետաքրքիր նորութիւն է կազմում մօսկուայիների համար: Երևակայեցէք ձեր առաջ մի սպիտակ թաղանթի. կարծէք սխալմամբ չըջանակի մէջ են գրել նկարչի անկար պատաստը և կախել պատից: Ոչինչ չէ երևում: Բայց ահա յանկարծ սենեակը մի ակնթարթում միտում է և այնտեղ, ուր սպիտակ թաղանթի տակ էր, կարծէք զիւրիական ոչի՞ մի կատարվում են ձեր առաջ գնահատան տեսարաններ իրական կենցեցից, մարդիկ, ընտանի մեծութեամբ և խուրճիւտներ, անց ու դարձ են անում, պատահում են իրար, բարեւում են, խաղում են, վազվում են, պարում են, կուրում են, զբօսում են ձիով ու վերջապէս զօրքերը շարքաբեր անցնում են հետակ և հեծեալ, սփռվում է ձեր առաջ փողոցը, ուր շուտով անց ու դարձ են անում մարդիկ և կատարներ, մօտենում է գնացքը, չօրեկաքի ետեկ երևում են վազոններ, կայարանում սկսվում է իրարանցում, ոմանք դուրս են գալիս վազոններից, ոմանք շուտով դեպի վազոնները, ծովը խփում է ափին իր ալիքները և մերկ մարդիկ, լոյզբանի հագուստով, գլխովարցատկում են ծովը՝ ծովի մէջ երկարացող տախտակի վրայով, լոյզբանում են և դուրս գալիս օվկիտանի վրայով: Այդ բոլորը շարունակվում է մի րօպէ. յանկարծ միտում է թաղանթի տակ, լուսաւորվում է սենեակը և տեսարանը անհետանում է ձեր աչքից՝ երազի նման:

Կինեմատոգրաֆը իսկապէս կատարելագործված է և լքա րօտախիսիսայի է, որ, եթէ չենք սխալվում, ուրիշ կերպ կը լինում է կին և մատ օգրաֆը (կինեմատոգրաֆի հարողը յայտնի էր իր օրնէ): Ելքորոտախիսիսայը մենք առիթ ենք ունենցել տեսնելու սրանից մի քանի տարի առաջ

Մոսկուայում, նախ լուսանկարչական յետոյ ելքորոտական ցուցահանդէսներում: Այն ժամանակ այդ զօրքից են նորութիւն:

Թէ կինեմատոգրաֆի, թէ ելքորոտախիսիսայի հիմքը կազմում է ակնթարթային լուսանկարը, որը դուրս է բերում շարժվող առարկայի պատկերը՝ նրա շարժման զանազան մօմէնտներում: Այն դիւրերը, որ ընդունում է առարկան այդ ակնթարթներում, մեր աչքը չէ ըմբռնում առանձին-առանձին, այլ ձուլում է ի, մի այնպէս, ինչպէս մի հեղուկ շրջան էք տեսնում, երբ ունեւրի թով արագ պտտում ենք կրակի կտորը: Յայտնի է, որ կատարելագործած լուսանկարչու դուրս է բերում այնպիսի աստղերի պատկերներ, որոնք մատչելի չեն անդիտակ աչքի. այն դէպքում լուսանկարը կարողանում է անել այն, ինչ որ անգամ բաց ու խուր անէք աչքերը՝ թառասուն-յիտուն պատկեր հանելով շարժվող առարկայից, զիցուք վազող ձիուց: Երևակայեցէք թէ կանգնած էք մի մոլթ սենեակում, մի փողոցի գրբի մեծութեամբ թաղանթի բացուածքի առջև, որի ետեկց արագ անց են կացնում այն ժապաւէնը, որի վրա դուրս են բերված շարժվող ձիու ակնթարթային պատկերները: Եթէ սենեակը մօլթը չը լինէր և ժապաւէնը կամայ շարժէին, դուք կը տեսնէիք ձիուն այնպիսի յարձուրական դիրքերում, որ իրականութեան մէջ դուք անկարող էիք լինէիք միմարել, և լուսանկարը ձեռք համար այդ դէպքում կը խաղար մի խոշորացոյցի դեր: Բայց սենեակը մօլթ է, ժապաւէնը արագ են շարժում և ետեկց լուսաւորում պայծառ ելքորոտական լուսով—դուք այլ ես չէք տեսնում առանձին պատկերներ, այլ մի անընդհատ շարժում, ինչպէս իրականութեան մէջ, այն տարբերութեամբ միայն, որ առարկաները երևում են

S. Յովհաննիսեան

լսած մարդասպաններ, որոնք ոճիր մը գործելէ առաջ երեսնին կը խաչակնքեն և աղօթք մը կարտասանեն...

Եւ անա թէ ինչպէս բացատրեն թարթուղիմէս հայոց հարցը իր քարոզի մէջ... Արեւմտեան լուսարար և կենսատու ճառագայթները հաստատարակէ կը տարածուին տիեզերքի բոլոր արթններուն վրա...

Ուրբաթ օր, Բարթոլոմէոսին հետ Սուլթանին ներկայացան նաև Մեհարպ եպիսկոպոս, Վեպրզ վարդապետ և Մարտակոյ վարդապետ...

«Վեհափառ, աննակարող և ամենազոյս վատիշահ»... «Նուստու ծառանիդ, առանձնութեան մէջ քաջաւած, բովանդակ կեանքս նուիրած էի ձեր վեհափառութեան համար գիշեր և ցերեկ աղօթելու...»

«Վեհափառ փատիշահ», «Տիեզերքի արարածներուն պէս, որոնք երկիրքի արևին կարօտ են, հաստարիմ հայ ժողովուրդին ալ ձեր վեհափառութեան շուրթները հովանաւորուած, ձեր կայսերական շնորհներուն և զթութեան պէտք ունի: Այդ ժողովուրդը, նուստու և ընկերներս կատարելապէս համոզուած ենք, որ ձեր կայսերական ողորմածութիւնը և արդարութիւն ստուգ ակնարկները պիտի ըլլան զեղ ու սպեղանի մեզ համար, և աներկայ կնք, որ պիտի արժանանանք ձեր կայսերական շնորհներուն և թոյլտուութիւններուն: Այս հաստարմական զգացումներով առլցեալ փառք ու պարծանք կը համարիմ զայ և ձեր երկնաբեր զահուն առջև անարժանաբար յայտարարել թէ մեր ստանձնած պարտականութիւնները առժամանակեայ ժողովին հետ անթերի պիտի կատարենք և պիտի ջանանք ձեր կայսերական հաճութեան արժանապարհ:»

«Բարձրեալն Աստուծոյ, բանի աշխարհս գոյութիւն ունի, ձեր կայս. վեհափառութեան կեանքը երկարատեւ ընէ:»

Սուլթանը հմայուած էր արդէն: Նա մի քանի խօսք ըսաւ: Սուլթանին պատասխանը, ինչպէս որ սովորութիւն էր, բառ առ բառ չը ճրատարակուեց: Սուլթանը իր պատասխանին մէջ ըսած է, որ կը յուսայ և կը փափաքի քիչ օրէն պատրիարք տեսնել Բարթոլոմէոսը: Ըսեր է նաև, թէ չէր գոյժը և բարեացակամութիւնը յարատև ու անփոփոխ են հաստարիմ եղող իր հայ ճրպատակներուն նկատմամբ:»

Բարթոլոմէոսը, բոլորովին յանդուրժուած, հետեւեալ խօսքերով կը պատասխանէ:

«Սիրելի փատիշահ», «Ձեր հայ հպատակները կայսերական կատարելութեան հովանիին ներքե կարգացած և յառաջադիմած են: Իրենց ապուրջութեան խարիսխ և զթութեան արդիւրը օտմանեան զահը եղած է և պիտի ըլլայ, հայերը ձեր վեհափառութեան ճշմարտութեան անկեղծութիւնը և ձեր հայրաբանութեան արդարութիւնը իրեն առաջը:»

«Վ՛րբ իմ փատիշահս, որ բարեբարս, փառքս և կենդանութիւնս ես...» «Ձեր նուստու ծառան ամեն բանի մէջ հաւատարմութիւնը և անկեղծութիւնը իրեն առաջը:»

«Վ՛րբ իմ փատիշահս, որ բարեբարս, փառքս և կենդանութիւնս ես...» «Ձեր նուստու ծառան ամեն բանի մէջ հաւատարմութիւնը և անկեղծութիւնը իրեն առաջը:»

«Վ՛րբ իմ փատիշահս, որ բարեբարս, փառքս և կենդանութիւնս ես...» «Ձեր նուստու ծառան ամեն բանի մէջ հաւատարմութիւնը և անկեղծութիւնը իրեն առաջը:»

«Վ՛րբ իմ փատիշահս, որ բարեբարս, փառքս և կենդանութիւնս ես...» «Ձեր նուստու ծառան ամեն բանի մէջ հաւատարմութիւնը և անկեղծութիւնը իրեն առաջը:»

«Վ՛րբ իմ փատիշահս, որ բարեբարս, փառքս և կենդանութիւնս ես...» «Ձեր նուստու ծառան ամեն բանի մէջ հաւատարմութիւնը և անկեղծութիւնը իրեն առաջը:»

«Վ՛րբ իմ փատիշահս, որ բարեբարս, փառքս և կենդանութիւնս ես...» «Ձեր նուստու ծառան ամեն բանի մէջ հաւատարմութիւնը և անկեղծութիւնը իրեն առաջը:»

«Վ՛րբ իմ փատիշահս, որ բարեբարս, փառքս և կենդանութիւնս ես...» «Ձեր նուստու ծառան ամեն բանի մէջ հաւատարմութիւնը և անկեղծութիւնը իրեն առաջը:»

«Վ՛րբ իմ փատիշահս, որ բարեբարս, փառքս և կենդանութիւնս ես...» «Ձեր նուստու ծառան ամեն բանի մէջ հաւատարմութիւնը և անկեղծութիւնը իրեն առաջը:»

«Վ՛րբ իմ փատիշահս, որ բարեբարս, փառքս և կենդանութիւնս ես...» «Ձեր նուստու ծառան ամեն բանի մէջ հաւատարմութիւնը և անկեղծութիւնը իրեն առաջը:»

«Վ՛րբ իմ փատիշահս, որ բարեբարս, փառքս և կենդանութիւնս ես...» «Ձեր նուստու ծառան ամեն բանի մէջ հաւատարմութիւնը և անկեղծութիւնը իրեն առաջը:»

«Վ՛րբ իմ փատիշահս, որ բարեբարս, փառքս և կենդանութիւնս ես...» «Ձեր նուստու ծառան ամեն բանի մէջ հաւատարմութիւնը և անկեղծութիւնը իրեն առաջը:»

«Վ՛րբ իմ փատիշահս, որ բարեբարս, փառքս և կենդանութիւնս ես...» «Ձեր նուստու ծառան ամեն բանի մէջ հաւատարմութիւնը և անկեղծութիւնը իրեն առաջը:»

«Վ՛րբ իմ փատիշահս, որ բարեբարս, փառքս և կենդանութիւնս ես...» «Ձեր նուստու ծառան ամեն բանի մէջ հաւատարմութիւնը և անկեղծութիւնը իրեն առաջը:»

«Վ՛րբ իմ փատիշահս, որ բարեբարս, փառքս և կենդանութիւնս ես...» «Ձեր նուստու ծառան ամեն բանի մէջ հաւատարմութիւնը և անկեղծութիւնը իրեն առաջը:»

«Վ՛րբ իմ փատիշահս, որ բարեբարս, փառքս և կենդանութիւնս ես...» «Ձեր նուստու ծառան ամեն բանի մէջ հաւատարմութիւնը և անկեղծութիւնը իրեն առաջը:»

«Վ՛րբ իմ փատիշահս, որ բարեբարս, փառքս և կենդանութիւնս ես...» «Ձեր նուստու ծառան ամեն բանի մէջ հաւատարմութիւնը և անկեղծութիւնը իրեն առաջը:»

«Վ՛րբ իմ փատիշահս, որ բարեբարս, փառքս և կենդանութիւնս ես...» «Ձեր նուստու ծառան ամեն բանի մէջ հաւատարմութիւնը և անկեղծութիւնը իրեն առաջը:»

«Վ՛րբ իմ փատիշահս, որ բարեբարս, փառքս և կենդանութիւնս ես...» «Ձեր նուստու ծառան ամեն բանի մէջ հաւատարմութիւնը և անկեղծութիւնը իրեն առաջը:»

«Վ՛րբ իմ փատիշահս, որ բարեբարս, փառքս և կենդանութիւնս ես...» «Ձեր նուստու ծառան ամեն բանի մէջ հաւատարմութիւնը և անկեղծութիւնը իրեն առաջը:»

«Վ՛րբ իմ փատիշահս, որ բարեբարս, փառքս և կենդանութիւնս ես...» «Ձեր նուստու ծառան ամեն բանի մէջ հաւատարմութիւնը և անկեղծութիւնը իրեն առաջը:»

«Վ՛րբ իմ փատիշահս, որ բարեբարս, փառքս և կենդանութիւնս ես...» «Ձեր նուստու ծառան ամեն բանի մէջ հաւատարմութիւնը և անկեղծութիւնը իրեն առաջը:»

«Վ՛րբ իմ փատիշահս, որ բարեբարս, փառքս և կենդանութիւնս ես...» «Ձեր նուստու ծառան ամեն բանի մէջ հաւատարմութիւնը և անկեղծութիւնը իրեն առաջը:»

«Վ՛րբ իմ փատիշահս, որ բարեբարս, փառքս և կենդանութիւնս ես...» «Ձեր նուստու ծառան ամեն բանի մէջ հաւատարմութիւնը և անկեղծութիւնը իրեն առաջը:»

«Վ՛րբ իմ փատիշահս, որ բարեբարս, փառքս և կենդանութիւնս ես...» «Ձեր նուստու ծառան ամեն բանի մէջ հաւատարմութիւնը և անկեղծութիւնը իրեն առաջը:»

«Վ՛րբ իմ փատիշահս, որ բարեբարս, փառքս և կենդանութիւնս ես...» «Ձեր նուստու ծառան ամեն բանի մէջ հաւատարմութիւնը և անկեղծութիւնը իրեն առաջը:»

«Վ՛րբ իմ փատիշահս, որ բարեբարս, փառքս և կենդանութիւնս ես...» «Ձեր նուստու ծառան ամեն բանի մէջ հաւատարմութիւնը և անկեղծութիւնը իրեն առաջը:»

«Վ՛րբ իմ փատիշահս, որ բարեբարս, փառքս և կենդանութիւնս ես...» «Ձեր նուստու ծառան ամեն բանի մէջ հաւատարմութիւնը և անկեղծութիւնը իրեն առաջը:»

«Վ՛րբ իմ փատիշահս, որ բարեբարս, փառքս և կենդանութիւնս ես...» «Ձեր նուստու ծառան ամեն բանի մէջ հաւատարմութիւնը և անկեղծութիւնը իրեն առաջը:»

«Վ՛րբ իմ փատիշահս, որ բարեբարս, փառքս և կենդանութիւնս ես...» «Ձեր նուստու ծառան ամեն բանի մէջ հաւատարմութիւնը և անկեղծութիւնը իրեն առաջը:»

«Վ՛րբ իմ փատիշահս, որ բարեբարս, փառքս և կենդանութիւնս ես...» «Ձեր նուստու ծառան ամեն բանի մէջ հաւատարմութիւնը և անկեղծութիւնը իրեն առաջը:»

«Վ՛րբ իմ փատիշահս, որ բարեբարս, փառքս և կենդանութիւնս ես...» «Ձեր նուստու ծառան ամեն բանի մէջ հաւատարմութիւնը և անկեղծութիւնը իրեն առաջը:»

«Վ՛րբ իմ փատիշահս, որ բարեբարս, փառքս և կենդանութիւնս ես...» «Ձեր նուստու ծառան ամեն բանի մէջ հաւատարմութիւնը և անկեղծութիւնը իրեն առաջը:»

«Վ՛րբ իմ փատիշահս, որ բարեբարս, փառքս և կենդանութիւնս ես...» «Ձեր նուստու ծառան ամեն բանի մէջ հաւատարմութիւնը և անկեղծութիւնը իրեն առաջը:»

«Վ՛րբ իմ փատիշահս, որ բարեբարս, փառքս և կենդանութիւնս ես...» «Ձեր նուստու ծառան ամեն բանի մէջ հաւատարմութիւնը և անկեղծութիւնը իրեն առաջը:»

«Վ՛րբ իմ փատիշահս, որ բարեբարս, փառքս և կենդանութիւնս ես...» «Ձեր նուստու ծառան ամեն բանի մէջ հաւատարմութիւնը և անկեղծութիւնը իրեն առաջը:»

«Վ՛րբ իմ փատիշահս, որ բարեբարս, փառքս և կենդանութիւնս ես...» «Ձեր նուստու ծառան ամեն բանի մէջ հաւատարմութիւնը և անկեղծութիւնը իրեն առաջը:»

«Վ՛րբ իմ փատիշահս, որ բարեբարս, փառքս և կենդանութիւնս ես...» «Ձեր նուստու ծառան ամեն բանի մէջ հաւատարմութիւնը և անկեղծութիւնը իրեն առաջը:»

«Վ՛րբ իմ փատիշահս, որ բարեբարս, փառքս և կենդանութիւնս ես...» «Ձեր նուստու ծառան ամեն բանի մէջ հաւատարմութիւնը և անկեղծութիւնը իրեն առաջը:»

«Վ՛րբ իմ փատիշահս, որ բարեբարս, փառքս և կենդանութիւնս ես...» «Ձեր նուստու ծառան ամեն բանի մէջ հաւատարմութիւնը և անկեղծութիւնը իրեն առաջը:»

«Վ՛րբ իմ փատիշահս, որ բարեբարս, փառքս և կենդանութիւնս ես...» «Ձեր նուստու ծառան ամեն բանի մէջ հաւատարմութիւնը և անկեղծութիւնը իրեն առաջը:»

«Վ՛րբ իմ փատիշահս, որ բարեբարս, փառքս և կենդանութիւնս ես...» «Ձեր նուստու ծառան ամեն բանի մէջ հաւատարմութիւնը և անկեղծութիւնը իրեն առաջը:»

ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

«Նեպոս Մեհարպ համաձայնութիւն յայտնեց, ի պատիւ պատի, ազատել իտալացի գերիներէ մի մասը:»

«Պարիզից հեռագրում են. «Temps» լրագիրը խորհուրդ է տալիս կրեապոլիսին զինագաղար անել, յուսալով, որ պետութիւնները իրօնք կը պաշտպանեն կրեապոլիսը ինքնավարութեան խնդիրը:»

«Կ. Պոլսից գրում են Լճից մի լրագիրներին, որ սուլթանը, յայտնելով համազատեցնելու նպատակով, բազմաթիւ թանկագին ընծաներ տուց նշանուոր յոյն պաշտօնեաներին:»

«Սպանիական պատգամաւորներ ժողովը վերջնականապէս ընդունեց անարխիստներ ղեկավարած օրինագիծը:»

ԻՍՈՒՆ ԼՈՒՐԵՐ

«Русскія Вѣдомости» լրագիր մէջ տպուեց Բարանցիկի մի պատկերը՝ ուսանողների կեանքից «Պրոպագանդա» (Пропаганда) վերնագրով: Վրացուր գործողներն են, ուսուցիչը մի արևելական մարդ, Բարդասարով (պաղանուր ցոյց է տալիս, որ հայ է): Առաջին տղերը կարգալից մենք զգում էինք, որ Բարդասարովի մասին մի լաւ բան չի ասի հեղինակը: Եւ իբրև, միջուկուց Ֆրոյդով վերին աստիճանի իդէալիստ է, կուսական զգացմունքի տէր, Բարդասարով մի գիշերուկ և կնամուց մարդ է, որին ուսանողական աշխարհում հետաքրքրում են միմյանց օպերետային ըզգայական տեսիլները:—Նրորը ուսանողը գերմանացի է և վատ նկարագիր չունի: Ուսուցիչները նոյն իսկ ուսանող հայ երիտասարդութեան մէջ չեն գտնում չառ թէ քիչ վազելու, համարելի պատկեր, էլ ինչու կնք զարմանում, երբ ամբողջ հայ ժողովրդը ղեկ են նրանք թուրքից պաշտպան ուղարկում...»

«Գերմանական յայտնի թատերադրող Հաուպտման գրում է ներկայումս մի գրամա Քրիստոսի կեանքից:»

ՄՇԱԿԻ ՀՆՈՒԱԳԻՐՆԵՐ

ԲՈՒՍԱՑ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆՆԵՑ

ՎԻԵՆՆԱ, 16 օգոստոսի: Բոլոր լրագիրները վերին աստիճանի համակարգով ընտրում են կայսրի այցելութիւնը Վիեննայի արձանիքին, տալով նրան մեծ նշանակութիւն, և փառաբանում են Նոբելի Մեծութիւնը ինչպէս խաղող թագաւորի:

ՎԻԵՆՆԱ, 16 օգոստոսի: Չը նայած վաղ ժամին և յորդ անձրևին, ժողովուրդը հազարներով զինում է զէպի Պրատեր և Ռինգշտրասէ: Առաւօտեան ժամի մօտ 7-ին անձրևը դադարեց: Մօտ 8 ժամին կանգնեցին զօրքերը, կայսրը 3 կիլոմետր տարածութեան վրա, ճանապարհի երկու կողմով դասաւորած երեք շարքեր: Ձիւնաբերները շարքերի ետևում կանգնած է խիտ, անհամար ամբոխը, որ սպասում է Նոյն Մեծութիւններին: Տեսը զարդարված են, պատահանները և պատգամները լցված են: Կառքերի երթևեկութիւնը զարդարեցած է: Թագաւորը և Թագուհին հասան առաւօտեան 10½ ժամին, և կայսրանուծ սրտազին ողջունվեցան աւստրիական կայսերական զոյգի կողմից: Կայսրանից, ժողովրդի որսալուրդատ օվայանների ուղեկցութեան, Նոյն Մեծութիւնները զնայցին 2օֆուրը:

ՎԻԵՆՆԱ, 16 օգոստոսի: Օգոստոսի 15-ին, ուղիվ ժամի 10½-ին, հասաւ Կայսերական զորանքը, երբ սուսաց հիմնի ճայններ էին հնչուում: Առաջ վազմանից դուրս եկաւ Թագուհի Կայսրուհի Ալեքսանդրա Ֆեոդորովնա: Նորին Մեծութիւնը հազել էր բաց-կապույտ գզեւոր իսկ Թագաւոր կայսրը կրում էր աւստրիական իր գնդի համազգեստը: Համարելով Թագուհի կայսրուհու հետ իր բաց-կապույտ գզեւոր անդամ համարելից Թագաւոր կայսրին կայսրանից առաջին կառքով զնայցին աւստրիական ամենայն սուսաց կայսրները, իսկ երկրորդը կառ-

*) Հոս գործածուած բառը հայերէն շեռտի չէ թարգմանուելու, այլ բառը մէկ և ուրիշ կը նշանակէ այն տարակարգ զբոս իրենեայ սարուի մը եւ տեղից առջև:

**) Բարձր ուղիմէս կը գործածէ կը մին և չէ միւր է թիւն հայ հասարակութիւնու, մինչքան հայերը պաշտօնապէս արձանագրուած են պետական հրովարտակներու մէջ կանգնել միւրեք թիւն հայոց աղբը:

